

Poleti napolnimo latvice nekaj čez polovico, pozimi malo več. Postavimo jih v primerno toplem prostoru, ki ne smejo biti nizke, ker sicer ne pride dovolj svežega zraka do mleka in mleko dobi zatohel okus.

Prvi čas za posnemanje je tedaj, ko se smetana na prime prsta, če z njim potipamo smetano. To bo po preteku 30 do 36 ur, odkar smo nalili mleko.

Mnogokatera gospodinja zamudi pravi čas za posnemanje, ker je mnenja, da se mora napraviti debela kosmata mast. Pa to ni sama smetana, ampak dokaj sira primešanega, vsled česa ima taka smetana grd pl-sniv in grenak okus. Seveda tudi maslo iz takega kóžuha ni mastno in ne okusno.

Za posnemanje se poslužimo ploščate kovinaste žlice, katero namočimo pred uporabo v hladno vodo.

Tudi moram opaziti, da se vsebina latvic in med posnemanjem smetane čim manj pretresa.

(Dalje prihodnjič.)

Ptuj. V dekliškem zavodu šolskih sester v Mladiki v Ptujju se prične dne 7. marca t. l. trimesečni gospodinjski tečaj. Natančneje podatke daje vodstvo samo.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto 9. januarja so pripeljali špeharji 147 svinj. Svinjsko meso je bilo po 10—14, špeh 12—14. Radi deževnega vremena ni bilo na trgu sena in otave. Kmetje so pripeljali 50 vreč krompirja po 1—1.50, 38 čebule po 5—6 (česen) 10 do 15, dva voza zelja po 2—3. Ječmen 1.50, oves 1.25—1.50, koruza 1.50, proso 1.50—2, ajda 1.50, ajdovo pšeno 4—4.50, fižol 2—2.30. Kokoš 25—35, piščanci 25—35, puran 60—85, domači zajec 8—30, divji 20—30, fazan 25. Celi orehi 5—8, luščeni 16—20. Hren 12—14. Radič (1 kg) 12—14. Hrušk 3—5, jabolka 3—5. Mleko 2—3, smetana 10—12, surovo maslo 24—32. Jajca 1—1.50, med 14—20. Suhe slive 8—12 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 8. januarja je bilo pripeljanih 69 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči, 5 do 6 tednov strari komad po 50—80, 7—9 tednov 90—100, 3—4 mesece 120—200, 5—7 mesecev 350—400, 8—10 tednov 450—500, 1 leto 650 do 700 Din. 1 kg žive teže 5—6.50, r-tve teže 8—10 Din.

*

Nlastanje za zakladi.

Svetovna kriza, pomanjkanje denarja ter brezposelnost vabijo po vseh pokrajinah do poskusov: dvigniti stare zaklade in se prikopati do zlata. V Parizu, Londonu, Berlinu, Newyorku, po vseh vlemestih pripravljajo ekspedicije, ki se bodo lotile nekje na svetu iskanja skritih zakladov, ki bi naj obogatili domovino in jej pomagali iz vsestranske stiske. Vsa ta poročila o zakladih se glasijo kakor mične bajke, a vendar so istina 20. stoletja. Iznajdbe tehnike in znanosti služijo v naših časih v to, da so opremljeni moderni iskalci zakladov z najnovejšimi potapljaškimi opremami, letali, hidravličnimi svetri in z električnimi čarodejnimi šibami. Vprašanje pa je, če bo sploh katera od odposlanih ekspedicij zadela na toliko zaželeno — skrito, zakopano in v bajne globočine potopljeno zlato.

Zaklad morskih roparjev.

Znani dirkač Campbell je vzel na muho Kokos otočje in pripravila tje kaj novo ekspedicijo. Kokos otoki se nahajajo v Tihem Oceanu in jih vedno obiskujejo iskalci zakladov. V odnebnje na otokih je skrajno neugodno. Belokožec ne more dalje zdržati pri kopanju kakor le par ur in vendar goni ljudi ne prestando nekaj na otoke, da bi tamkaj dvignili in se polastili zlatih zakladov, katere so zakopali svoj čas — morski roparji.

Knjige o zakladih.

Kako zelo se zanima svet za skrite zaklade, nam dokazuje dejstvo, da je

izšlo letos za božične praznike v raznih državah mnogo knjig, ki razpravljajo o znamenitih starih zakladih in njihovih skrivališčih.

Parnik »Egipt«.

Skoraj gotovo je, da bodo dvignili na pomlad 1932 zlate milijone, ki so se potopili s parnikom »Egipt« pri rtu Finisterre (na Novi Gvineji v Tihem Oceanu). Italijanski potapljači so že prodrli do zlata in ga tudi ugotovili. Viharji so onemogočali zadnje tedne dvig zaklada, ki se bo gotovo posrečil pri bolj tihem vremenu in z zboljšano potapljaško opremo.

Zakladi v jezeru.

Tudi v Novi Scotiji (na severu Kanade) so pričeli iskati zaklade. Pripovedujejo, da je tamkaj jezero, v katerem bi naj bili pogreznjeni bajni zakladi. Jezero že izpraznjujejo, da se bodo lotili iskanja zakladov po izsušenem dnu. Izsuševalna dela zalaga z denarjem bogata banka. Podlago za podjetje tvori stara karta, na kateri je zarisano jezero in označeno mesto, kjer ravno se — skrivajo zakladi.

V Atlantskem Oceanu

so pridno na delu, da bi dvignili potopljeni tovor parnika »Merida«. Dvigalna dela vodi znani iskalec zakladov Bowdoin.

Zaklad Inka kraljev.

Lansko leto v oktobru se je raznesla po južnoameriški državi Ekvador vest, da je odkril iskalec zakladov Julij Torres bogastva Inka kraljev po dolgoletnem in trudopolnem isk nju. Skrivnost o zakladih Inka kraljev je bila Juliju Torres zaupana od neke Indijanke.

K znamenitim iskanih zakladov

pristevajo Karla Driscolla, ki se je vozil veliko let med severnim in južnim tečajem in je obiskal vse kraje, ki so mu bili označeni, da prikrivajo bogastva.

Dobra hčerka.

Možu se je zgodila nesreča. Po naključju je prišel z nogo pod avtobus in ta mu je nogo zdrobil. Tožil je podjetje in sodišče mu je priznalo odškodnino 30.000 Din. Ta denar je dal svoji starejši hčerki, da se je sedaj mogla omožiti. Pri poročni pojedini je pa pristopila mlajša hči k očetu in mu je proseče govorila na uho: »Kaj ne da, oče, sedaj b te mislili pa še tudi na mene!«

Pojasnilo.

Učitelj: »Kako je to, da je tvoji materi ime Kovač, tebi pa Gruden?«

Učenec: »Ker se je moja mati v drugič omožila, jaz pa še ne.«

Januš Golec:

Trojno gorje.

Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvatskih pradedov.

Pri pogledu na človeka je utekla lisica kmetu med nogami in hotela uiti skozi planke na dvorišču. Novak tudi ni bil len in hajdi za drznico, katero je ujel baš za rep, ko se je rinila z vsemi silami skozi plot. Kmet je držal zajeti rep z vso močjo, lisica je hotela za vsako ceno v svobodo, je pač popustil rep in ostal v Novakovih rokah. Kako se je maščeval Novak iz Stare vasi nad lisico, se je razneslo kmalu po celi okolici. — Pozneje je baš stari Tahi ustrelil lisico brez repa in se čudil tej prikazni. Grajski lovec mu je rekel, če še hoče imeti rep v koži, ga mora tirjati od Novaka, ker on ga še vedno hrani. Radi izpulenja lisičjega repa je moral odnesti Novak na Stattemberg vse kure in še s palico jih je dobil, da ni mogel hoditi dalje časa na delo, ker je izmaknil drzno kradljivi divjačini rep.

V grajski kovačnici v Lesničnem, ki je že bila

3

tabor kmečke zveze in prekipevajoč lonec ljudske nevolje na gospodo, se je zgodila na mah sprememba. Na Hartenštajn sta prijezdila oba graščakova sina Žiga ter Adolf s celim spremstvom plemičev. Plemiška mladina si je ogledala v delavnici izdelano orožje in se čudila Pavlovi izredni spretnosti o tedaj tolikanj iskani ter čislani obrti. Ko je videla mladež v delovodji nekaj več nego obrtnika, ga je povabila skoro za stalno na grad. Le tu in tam je še prišel pogledat v Lesično in dal nova povelja za izdelavo viteške opreme.

Ljudje so zvedeli kmalu, da je postal njihov ljubljenelec iz Lesične kar celi vitez in učitelj mladih grofov v rabi orožja in v boju na konju. Po cele dneve je odmeval iz grajskega dvorišča živket orožja, peket konjskih kopit, krik ter navdušeno ploskanje z rokami.

Včasih so prijezdile na Hartenštajn kar cele čete do ušes oborožene plemenite gospode. Ob prilikah večjih posetov je bilo na grajskem dvorišču posebno burno in celo v noči ob plamenih gorečih bakelj so se zaganjali plemiči na konjih eden proti drugemu in se suvali s topimi sulicami.

Driscollu seendar doslej še ni posrežilo, da bi bil zadet na kak pomenljivejši zaklad in da bi se bilo njegovo iskane izplačalo.

Sreča igralke.

Izredno srečo je imela filmska igralka, ki se je morala ob priliki snemanja filma potopiti v morje v luki glavnega mesta Bahama otokov (pred Osrednjo Ameriko). Pri tej priliki je zapazila na dnu železni zaboj. Po njeni navedbi so zaboj dvignili in odkrili, da je bil napolnjen s španskimi zlatniki.

*

Krščanske ženska zveza ima v nedeljo dne 17. januarja ob pol 5. uri popoldne v dvorani Zadrugne gospodarske banke svoj redni občni zbor. Vljudno vabimo vse članice in članke, da se istega udeležijo v prav oblinem številu. Odhbor.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Na Božič smo imeli v Prosvetnem domu božičnico. Videli smo lepo sliko svetonočne skrivnosti. V hlevu sta Marija in Jožef čuvala Božje dete. Šolarji so pa kot pastirji deklamirali in zapeli nekaj božičnih pesmi. Nato so siromašni otroci bili obdarovani. Dobrodušnim darovalcem in vsem, ki so karkoli pomagali k lepo uspeli božičnici, Bog plačaj! — V nedeljo 27. decembra lanskega leta je dramski odsek Katoliškega prosvetnega društva uprizoril ljudsko igro: »Dekle z rožmarinom«. Igralci so izborno rešili vloge. Želimo jih zopet kmalu videti.

Sv. Anton v Slov. gor. Tukajšnje Prosvetno društvo ponovi na praznik našega farnega patrona, dne 17. januarja tega leta igro »Mala pevka«. Vstopnina bo za tokrat znižana na 2, 3 in 5 Din. Vas vse domačine, predvsem pa sosede, vabi k svoji zadnji prireditvi mala pevka Angelina. Pridite!

Ormož. V nedeljo na Antonovo bo po večernicah v Društvenem domu predstava. Igrali

bodo »Čarobno aktrijico« in »Skrivnostno zakrsko«. Oboje bo zanimivo, veselo, smešno, poučno in resno.

Velika Nedelja. Tukajšnje bralno društvo aklicuje svoj 39. redni občni zbor v nedeljo dne 17. t. m., popoldne po večernicah, v dvorani. Vsi stari člani naj se tega občnega zbora udeležijo in pripeljejo še novih, ker društvo potrebuje mladih, svežih moči. Stariši, zavedajte se, da je mesto za izobraževanje vaših otrok le pri nas in nikjer drugod! Za letošnji predpust pripravlja društvo svetovnoznano burko »Karlovo tetos«, šaloigro, kakor je še ni videl naš oder.

Polzela. Dramatični odsek Katoliškega prosvetnega društva priredi v nedeljo dne 17. januarja tega leta v prosvetnem domu na Polzeli dramatično predstavo: »Davek na samce.« Šaloigra v treh dejanjih. »Ribičeva hča«, spevoigra v enem dejanju. Začetek ob treh popoldan. Vstopnina 7, 5 in 3 Din. Vljudno vabimo.

Št. Janž pri Velenju. Na Kraljevo, dne 6. tega meseca se je vršil v društveni dvorani 19. občni zbor. Odborniki so poročali o delovanju društva v preteklem letu. Članov je bilo 82, ki so delovali v pevskem, tamburaškem in dramskem odseku. Tudi dekliška Marijina družba je kot krožek društva sodelovala. Se je so bile tri; na prireditvah sta bila dva govora in so se uprizorile tri igre, pri katerih je sodelovalo 20 članov. Proslavili smo tudi materinski dan. Knjižnica se je pomnožila za 24 knjig in se jih je 266 posodilo 15 članom. Inventurni imenik knjig izkazuje 422 knjig in knjižic. To, kakor tudi blagajniško poročilo je bilo pod vtisom vseobče krize, ki jo bo skušal novoizvoljeni odbor premagati. Najbolj pogošamo tople dvorane za zimse mesece. Tudi to upamo doseči, če bomo pogumno in vzajemno hodili po poti, kakor si jo je na jasno začrtal občni zbor. Zanimanje za napredek društva je pokazala polna dvorana. Le žal, da sta morala šaljiva prizora radi boleznin in pogreba izostati. Razni odseki so vneta na delu, ki bo, kakor upamo, rodilo uspeh. Dal Bog! — Malo farne kronike: V preteklem letu je bilo rojenih 30, umrlo jih je 12, poročenih je bilo 7 parov. Agitacija za časopisje se je živahno razvila in smo pridobili precej novih

naročnikov za »Slov. Gospodarja« in »Glasnik«.

Kje kupujejo naši naročniki?

V trgovinah, ki so tukaj navedene: V teh trgovinah je dobro in poceni blago. Vsakdo, ki kupi vsaj za 100 Din blaga v gotovini, dobi brezplačno Gospodarski ali Gospodinjski žepni koledar.

Te trgovine so:

V Mariboru:

Anton Macun, trgovina z manufakturo v Gosposki ulici.

Mariborski konsum, Glavni trg.

Franc Klajnšek, trgovec, Glavni trg.
Jančič Karl, trgovina, Aleksandrova
cesta 11.

V Št. Lenartu:

Tone Hrastelj, trgovina

V Sv. Juriju ob Ščavnici

Josip Farkaš, trgovina.

V Gornji Radgoni:

Jože Hrastelj, trgovina.

V Kapeli pri Radencih.

Franjo Steinbauer, trgovina.

V Ljutomeru

Franc Senčar, trgovina.

V Ptuj.

Anton Brenčič, trgovina z železnino.

V Ormožu

H. Jurkovič, trgovina.

V Mali Nedelji.

Franc Senčar, trgovina.

V Celju

Franc Dobovičnik, Gosposka ulica 15.
(pri nakupu za 300 Din.)

Franc Strupi, steklar.

Pod tem zaglavjem bomo objavljali te in druge trgovine, ki se bodo še prijavile, stalno do novega leta. Ta objava je za trgovce, ki odvzamejo vsaj 10 komadov koledarja, brezplačna. Trgovci, pišite takoj Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Duša in središče vsega hrupnega dirindaja na grajskem dvoru je bil Pavel, ki je jezdil z mladimi grofi okrog v svetli viteški opremi.

Kmetje so brž uganili, da ne pomeni neprestano zbiranje oborožene gospode za nje nič dobrega. Poročil o kakih turških vpadih ni bilo od nobene strani; pač pa so se širile govorice, da so hrvaški kmetje že parkrat napadli Tahovo najbožjo žlahto iz Susedgrada in Stubice ter si pripomogli sami do obračuna in pravice. Kaj, ko bi te gosposke fantiče vežbal grajski kovač, da bodo mlatili v kratkem po že itak do tal upognjenih kmečkih hrbtih? Bog zna, če ni bila Pavlova prijaznost le vaba za blebetave jezike lahkovernih tlačanov? Zvedel je vse njihove težnje ter sovražstvo do nenasitne gospode in bo lahko pokazal s prstom na vsacega, ki je zabavljaj na oblast in cesarja, ki ima za vse kmečke pritožbe le gluha ušesa!

Kar strah je postalo hartenštajnske podložnice, kaj bo z marsikaterim izmed njih, če je grajski kovač poturica in jih bo izdal.

Kakor je bila pred kratkim vera tlačanov v

domačina Pavla Šterca trdna in si je štel vsakdo v čast, da si je iztresel srce vpričo izkušenega graščinskega uslužbenca, tako je sedaj preklinjal uro, ko je nasedel temu gosposkemu petolizcu, ki je bil med njimi navaden vohun v težkih časih bojev za staro pravdo.

Javno ljudsko mnenje se je glasilo: Kar je kvantal Pavel o Tahu in njegovem trinoškem početju, je bil le trnek, na katerega je ujel pilštajnske ščuke, katere bo pomagal sam peči na grajskem ražnju.

Kedo bi bil tudi zameril kmetom ta hipen preokret glede presoje poprejšnjega njihovega buditelja, ko ga že ni bilo tedne in tedne med nje. Če je pogledal v delavnice ob Bistrici, se mu je tako mudilo med mlade plemiče, da se je večkrat spodtaknil ob kakem kmečkem dobrega znanca, ne da bi ga bil pogledal, kaj še le ogovoril.

Da je Pavel poturica ter ovađuh, je stalo trdno kot skala, saj bo še lizun spremenil vero. Povod za naslednje osumljenje je dala tale nova prikazen v pilštajnski fari:

Toľažba.

Stara žena je izpovednika vedno nadlegovala, ali bo zveličana ali ne. Izpovednik jo skuša umiriti tako in drugače, a zastonj. Naposled ga mine potrpežljivost. Ko ga žena nekega dne že spet nadleguje s svojim vprašanjem in je vse poučevanje zastonj, ji reče izpovednik: »Odprí usta!»

Ko ženica usta odpre in izpovednik v njenih čeljustih ne vidi nobenega zoba, reče ji: »Gotovo prideš v nebesa; zakaj v peklu je jok in škripanje z zobmi, ti pa nimaš nobenega zoba!»

Vprašanje.

Mati: »Čuješ, Mihec, če se ne boš lepo ve-